

Erkel Zenei és Színházi Napok

június 4-6. és 14-16.

Erkel-napok

Erkel Ferenc halálának 111. évfordulóján idén 16. alkalommal rendezte meg az Erkel Ferenc Művelődési Központ a Budakeszi Erkel Napokat.

Az eseménysorozat hagyományosan első rendezvénye a Ki nyer ma? – játék és muzsika tíz percben, melynek június 4-i, pénteki helyszíne az Erkel Ferenc Művelődési Központ volt, s ahol idén is id. Herein Gyulánának fejtette meg sikerrel a feladványokat. Szombat délelőtt sakk- és go-versenyen mérhették össze erejüket az arra vállalkozók. Erkel Ferencről talán kevesen tudják, hogy korának jeles sakkozója, a Pesti Sakk-kör alapítója, később elnöke volt.

Délután került sor az ünnepi megemlékezésre a Fő téri Erkel-szobornál, ahol Dr. Göblyös Péter, az Erkel Társaság tagja ünnepi beszédében megilletődöttségének adott hangot amiatt, hogy az ünnepséget megtisztelték jelenlétükkel a magyar zenei élet és az Erkel Társaság kiválóságai. „Az örömben itt fájdalom is vegyül: évek óta nélkülözni vagyunk kénytelenek Erkel utolsó egyenes ági leszármazottját, Óvári Rózsika nénit. Tavaly novemberben pedig távozott körünkben az Erkel-kultusz egyik apostola, Mossóczy Vilmos karmester, aki 1989-ben itt, Budakeszin is vezényelte az István király IV. felvonását, és azóta Erkel-operák hanglemefelvételeinek sorozata készült el az ő vezényletével.” Erkel Ferencet méltatásában a magyar zenei élet legfőbb, legsokoldalúbb vezető egyéniségének nevezte, aki „Európát hozta el hazánkba: elsőként zongorázta nyilvánosan a vele egyidős Chopin műveit, vezényelte a nála egy évvel idősebb Mendelssohn Paulus-oratóriumát. Ő hívta meg vendégszereplésre a kor legvitatottabb alkotóit: Berliozt és Wagnert. Csodálatra méltó

frissességgel követte a világ nagy operaházaik premierjeit, Verdi művészetét ő ismertette meg a magyar közönséggel. Az általa igazgatott Zeneakadémián az élete során magába szívott európai kultúrát a pedagógia szintén sugározta tovább olyan színvonalon, hogy tanítványai Európa vezető muzsikusaivá fejlődtek, és létrehozói lehettek az azóta is híres magyar zongoraiskolának.” Szinte a semmiből teremtette meg a magyar operakultúrát. „Himnuszával ő tanította meg népét énekelve imádkozni és imádkozva énekelni: Isten, áldd meg a magyart! A Himnusz zenéjét a zeneesztéták a világ nemzeti himnuszai között a három legszebb és zeneileg legértékesebb egyikeként tartják számon. Ha Erkel külföldre települt volna, a világ legünnepeltebb karmesterei, legkeresettebb zongoraművészei között tartották volna számon. Ha rászánta volna magát, hogy olasz vagy francia operát írjon, ma Gounod, Délibes, Ponchielli nevével együtt említene a világ. Mégis, magyarnak megmaradni – ez volt az ő életelve, melyet Erkelről tudnia kell a világnak.”

Az ünnepség keretében koszorút helyeztek el Erkel Ferenc Fő téri szobránál, a Széchenyi Általános Iskola falán elhelyezett Erkel Róza (Erkel menyé) emléktáblájánál és az Erkel család nyaralójánál az Erkel-Gyöngyvirág utca sarkánál.

Este Czabán Angelika operaénekes és Szokolay Balázs zongoraművész közös koncertjére és a Gabrieli Énekegyüttes közös műsorára került sor a budakeszi római katolikus templomban, míg vasárnap este az ANGARA folk-jazz együttes (Lukács László-gitár, ének, Mózes Zoltán-dob, Mayer Zita-furulya, Heppes Mikósbasszus gitár, Debreczeni Márton-ritmusgitár, Farkas Tiinde-ének) koncertjét, valamint az Erkel Ferenc Néptáncgyüttes tizenkét párra gazdagon koreografált színvonalas előadásában gyönyörködhetett az esős idő miatt igen kis számú közönség. **-khk-**

Színjátszó nemzedékek a Kompániában

Az Erkel Ferenc Zenei és Színházi Napokon Budakeszi önálló színház, a Kompánia Színház harmadszorra tartotta meg a Kompánia Színházi Napokat. Az alternatív színjátszást magáénak valló, immáron három színjátszó nemzedéket kinevelő társulat Lukács László rendezésében három darabot mutatott be. A legkisebbek, a Széchenyi Általános Iskola Mezei Mária Művészeti Iskola dráma tagozatos csoportja, a Baba Jaga és a Nagy Sándor Gimnázium Verkli csoportja Bergman: Fafestmény című, - jobb híján haláltáncnak nevezhető, meglehetősen nehéz művét adta elő. A Verkli önálló előadása egy kortárs amerikai szerző, Kia Corthron: Vigyázat, az ajtók záródnak című darabját dolgozta fel, míg az alapító színjátszó nemzedék, az űs - Kompániások a már egy esztendeje előadott Brian Friel: Pogánytáncát bővítette ki Száz év címmel. A Kompánia színházi előadásait a mozgás - tánc, élő zene, beszéd és az ötletes, variabilis díszlet jellemezte. A kezdő csapat eddig csak a fiatalabbak tanításában asszisztenskedett, most közösen szerepeltek. A Verkliből is új Mayer Zita és Mózes Zoltánok nevelkedtek: Kizi - Rózsa Bea, Pásztor Anita, Hantos Násfa, Mózsik Zoltán, Ince Veronika.

A Vigyázat, az ajtók záródnak témája többszintű: a környezet-szenyezés, ami mellé bújjik a társas társtalanság és a nagy világra való túlkonzentrálás, ami mellett elsikkad saját párkapcsolatunk. Harmadik szinten kapunk egy figyelmeztetést: nemcsak életünk, de a boldogság is mulandó és pillanatnyi. A díszlet különlegessége a szobában felhalmozott szemétkupac, - a környezetvédelmi felkiáltójel Mayer Zita megformálásában ijesztő álarc. A környezetszenyezés, ami elérte otthonunkat és magával öleli a halálba az önmérgezésbe pusztult családfejtő várandós felesége mellől. Bucsku Jánosé a Magzat I. szerepe, az élet fekete keretében, szemeteszsák-magzataburokban, úszószemüveg utal a magzati formára, porszívó-gégecsővel kapcsolódik még a védő anyaméhbe, miközben az események közepette Mózi zenéjére írt saját dalszövegeit reppeli: Sínek menti silókból méreg szabadul,/a háttérben sok fontos érdek meglapul./Elnyomott világban nevelni gyereket,/Ennyi kosz mellett élvezni az életet/Nem lehet.

A figyelmeztetés két elpusztított élet – hátukra applikált csillagrajzokkal – csillagok közti párbeszédében fogalmazódik meg.

Bergman Fafestményének a halál a témája. Mindenkit magával ragad, ártatlant, csepürágót, a halálra ítélt is csak megelőzi bírját. A kaszást Debreczeni Márton formálja meg lenyűgöző mozgástechnikával, lassú, ünnepélyes, archaikus. Szavak nélkül pergeti kezei közül a mulékony idő homokszemeit, az élet fekete keretén át a kaszával elragadottal a nézők mögött les következő kismeteltjére. (Talán közülünk lesz valaki?) Az előadást a szűkített Azokon a Napokon kísérte King Crimson, Makam, Planet-X válogatással kiemelve a darab fortissimóit, néha a szöveg elnyomása árán is. A Baba Jagások először szerepeltek színpadon, a szabadtéri előadást is szokniuk kell, szövegmondásuk sokszor halkra sikerült. A harcól hazatérő nyolcadikos fiúk Mayer Marci, Durucz Péter, András Márton, Aczél Ádám felszabadultan élvezték szerepüket, legkisebbként a Mayer színjátszó „dinasztiából” a nyolc éves Lilike is kapott egy szavak nélküli színházi szerepet.

Debreczeni Márton alakította Kate nénit Brian Friel darabjában. Maga a szereposztás is meglehetősen, még meglepőbb a megformálása. Debreczeni huszonéves szájából a családot összefogni igyekvő éltes asszony hangja szólt ki, mozdulataiból a féltő anya ösztöne türemkedett elő. Az alternatív színjátszás lehetőségeit teljesen kihasználta, néha meglepő mozgásokat produkálva. Mózes Zoltán tavalyi értelmezésén sokat finomított, mozgása mellé szövegmondását is felhozta.

Új szerepkörben is megjelentek a Kompániások. Mózes Zoltán dalíróként, Bucsku János szövegíróként, Mayer Zita az Angara együttesben előadóként debütált furulyán és kavalon kiegészítve a Lukács László, Mózes Zoltán, Debreczeni Márton, Heppes Miklós alkotta együttest. Az Angara folk-jazz együttesként határozta meg stílusát, magyar népdalok és népdal - feldolgozások változataival búcsúztak a nagyjéreműtől. Az új együttes néhány helyi zenész érdeklődését is felkeltette, eljöttek meghallgatni az Angarát. Volt, aki eljött, volt, aki elment. Bucsku János az előadás befejeztével a Ferihegyi Repülőtérre indult. Dániába utazik, ahol drámát fog tanítani egy 30 ország érdeklődőit befogadó táborban.

Hegedüs Ira